

Klíma školy

HORVÁTHOVÁ, K. Klíma školy. *Pedagogická orientace* 2005, č.1

Autor: Kamila Novotná

UČO: 32 20 28

Obor: Učitelství praktického vyučování

Forma studia: denní

Rok: 2009-2010

Semestr: 4.

Masarykova univerzita

Definice

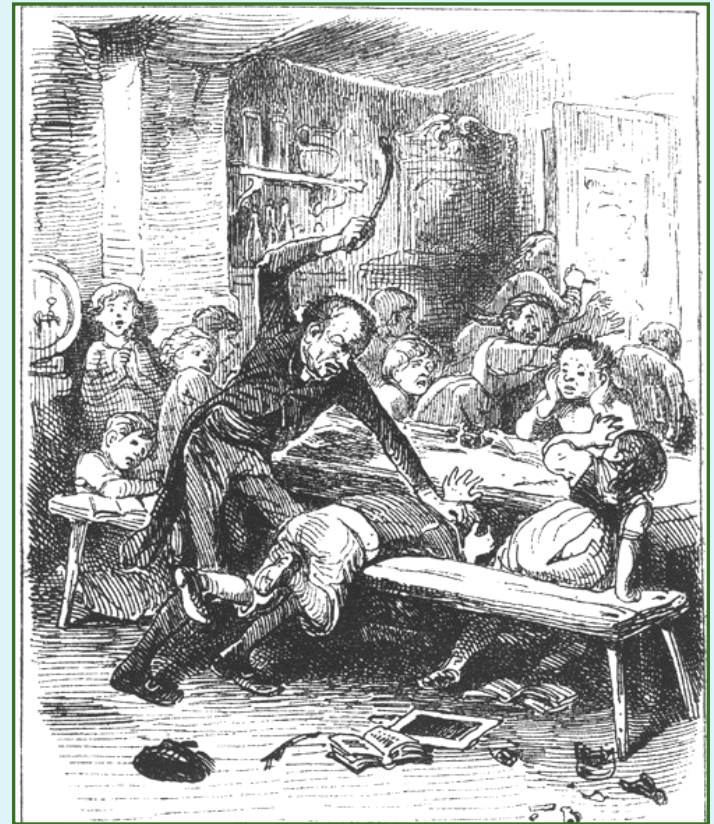

- ☞ Klima vidí a interpretují aktéři subjektivně a nevnímají objektivní stránky klimatu třídy. *(Mareš, 2000)*
- ☞ Sociálně-psychologická proměnná, která vyjadřuje kvalitu interpersonálních vztahů a sociálních procesů, které fungují v dané škole tak, jak ji vnímají, prožívají a hodnotí učitelé, žáci, příp. zaměstnanci školy atd. *(Průcha, Walterová, Mareš, 2001)*

Školní klima je spoluvytvářeno:

- ☞ učitelem - má na žáky přímý vliv *a* poskytuje žákovi nejen znalosti o předmětu.
- ☞ řízení školy
- ☞ prostředím
- ☞ kvalitou mezilidských vztahů

Vedení výuky

- ☞ *autokraticky* – o všem rozhoduje sám, je chladný a přísný, avšak tento výchovný styl často produkuje ctižádostivé soutěžení mezi jednotlivci nebo vyvolává opoziční postoje.
- ☞ *demokraticky* – svá rozhodnutí provádí společně s žáky.
- ☞ *liberálně* – žáci mají velkou volnost, učitel není důsledný.

Sociometrie

- zjišťování sociálně - emocionálních vztahů mezi členy malých skupin. Výsledkem je sociogram, který podává obraz vzájemných vztahů.
- Zakladatelem je Jacob Levy Moreno.
- Nejznámější sociometrickou metodou je sociometrický test (otázky musí být jednoznačné a pochopitelné; preference osob na prvním, druhém a třetím místě; volba nemůže být prováděna anonymně, ale je nutné zachovat výpověď v tajnosti; výsledky mají být použity k pozitivním zásahům do skupiny...)
- Výsledkem je sociogram, který podává obraz vzájemných vztahů.

Cíl výzkumu a použitá metoda

- **Cílem** bylo podrobněji analyzovat klima školy, jeho jednotlivé složky, poznat celkové klima škol, kvalifikovat ho a mít přehled o názorech na klima jednotlivých škol.
- Při tomto výzkumu se sledovaly **proměnné** jako: věk respondentů, pohlaví, délka praxe, velikost a umístění školy a počet vyučujících.
- **Metoda:** poupravený Test školního klimatu od G.Halásza.

Zkoumané vzorky

- ☞ 26 základních škol → 438 dotazovaných
- ☞ ze 438 dotazovaných bylo 325 žen, 47 mužů a pohlaví neuvedlo 65 učitelů
- ☞ nejvíce respondentů (12,79 %) bylo ve věkovém rozmezí 46-50 let
- ☞ z hlediska délky praxe převažovali učitelé s více než 20ti letou praxí

Dotazník

- zahrnuje 8. otázek, které se týkaly klimatu škol:

1. Efektivnost řízení (efekt)
2. Demokratický přístup řízení (demokrat)
3. Sociální informovanost ředitele (inform)
4. Jednota učitelů (jednota)
5. Vztahy mezi učiteli mimo školu (venk. vz)
6. Aktivita učitelů (aktiv)
7. Vztahy učitelů uvnitř školy (vnitř. vz)
8. Generační rozdíly (gener)

Dimenze	Průměr	Minimum	Maximum	Směrod. odchylka
Efekt	27,70	14,00	35,00	3,65
Demokrat	15,09	5,00	20,00	3,16
Inform	14,95	7,00	20,00	2,37
Jednota	22,75	9,00	30,00	4,03
Venk. vz	9,26	6,00	14,00	1,34
Aktiv	7,05	2,00	10,00	1,43
Vnitř. vz	11,08	5,00	15,00	1,73
Gener	4,06	1,00	5,00	0,90

<p style="text-align: center;">Hypotéza</p>	<p style="text-align: center;">Ano ✓ Ne ✗</p>	<p style="text-align: center;">Celkem správných</p>
<p>1. Předpokládáme, že muži budou hodnotit klima školy jako negativnější s porovnání s ženami.</p>	✗	0
<p>2. Předpokládáme, že věková kategorie mladších učitelů bude hodnotit klima školy pozitivněji.</p>	✗	0
<p>3. Předpokládáme, že věková kategorie starších učitelů bude hodnotit klima školy negativněji.</p>	✗	0
<p>4. Předpokládáme, že na vesnických školách je klima pozitivnější, než na městských školách</p>	✓	1
<p>5. Předpokládáme, že na malých školách (s menším počtem učitelů) bude pozitivnější klima školy, než na velkých.</p>	✓	1

Shrnutí

Víme, že...

- ☞ muži se dívají na klima školy pozitivněji, než ženské pohlaví
- ☞ učitelé s delší praxí vnímají prostředí školního klima lépe, než učitelé s kratší dobou praxe
- ☞ nejnegativněji hodnotí klima školy začínající učitelé
- ☞ na menších školách je, podle subjektivního pocitu učitelů, lepší klima než ve větších školách

Info zdroje

- HORVÁTHOVÁ, K. Klíma školy. *Pedagogická orientace* 2005, č.1, s. 37-45. ISSN 1211-4669.
- SVOBODOVÁ, Jarmila. Utváření klimatu ve školní třídě a výchovné skupině. In STŘELEČEK, Stanislav . *Studie z teorie a metodiky výchovy*. Brno : Katedra pedagogiky Pedagogické fakulty MU v Brně, 2002. s. 82-91. ISBN 80-86633-00-4.
- PRŮCHA, J; WALTEROVÁ, E; MAREŠ, J. *Pedagogický slovník*. 3., rozš. a aktualiz. vyd. Praha : Portál, 2001. s. 322. ISBN 80-7178-772-8.
- MAREŠ, J. Sociální klima školy. *Pedagogická revue*, 2000, roč. 52, č. 3, s. 241-254. ISSN 1335-1982.

☞ Děkuji Vám za pozornost!

